

Vergadering
Verslag COP Zonnepanelen 16-04-2026

Verslag

Datum vergadering
16 april 2026

Welkom en mededelingen

Voorzitter Martina Duyvis heet de aanwezigen welkom bij de online bijeenkomst van de COP Zonnepanelen.

Mededelingen

- > Verzoek van Bart-Jan van Unen (VRRR) om ervaringen en adviezen met hem te delen in verband met een aanvraag voor een drijvend zonnepark (113 ha, op te wekken vermogen ca. 100 MWp, transformatoren op pontons). Zie de mail die Martina 10 april jl. aan brandweer- en omgevingsdienst-COP-leden heeft gestuurd. Reactie graag aan Bart Jan van Unen.
- > Punten uit het verslag van de vorige bijeenkomst:
 - Eventuele toevoeging van kaartlaag PV / EOS aan DATA4OOV: niet besproken, Martina zal navraag doen
 - Veilig werken met kettingzaag: zie ook [Veilig optreden bij elektriciteit in het domein 'gebruik'. - 2021 YouTube versie](#) (t = 13 en t = 16)

Brandproeven met zonnepanelen brandweer Denemarken, door Michaël Bertels (VR Brabant Noord)

- > Brandweer Zweden en Denemarken hebben hun procedures voor optreden bij zonnepanelen vergeleken met het doel deze op elkaar af te stemmen. In december 2025 was hiervoor een kick-off bij de brandweer van Tinglev, in Denemarken. Michaël heeft daarbij een basisopleiding 'veilig optreden bij elektriciteit' gegeven en heeft meegeholpen met brandproeven.
- > Daar is een korte film van gemaakt. De conceptfilm is eind maart met de leden van de COP Zonnepanelen gedeeld (deze mag niet verder worden verspreid!). De definitieve versie volgt; deze krijgt waarschijnlijk Engelse ondertiteling.
- > Het Zweedse "Myndigheten för civilt försvar" heeft nu een nieuwe handleiding voor brandweeroptreden nabij zonnepanelen geschreven, mede gebaseerd op de proeven in december 2025 in Denemarken. Michaël heeft de highlights voor de COP vertaald, en de concept handleiding en highlights met de leden van de COP gedeeld (zie mail van Martina, 9 april 2026).
 - Er wordt geredeneerd in Lines-of-Defense en van de bron naar het effect. Daarbij wordt gekeken naar hoe een hulpverlener kan voorkomen dat hij/zij onderdeel wordt van het elektrisch circuit op moment dat men in aanraking komt met de zonnepanelen / -installatie.
 - Uitschakelen is het beste.
 - Als dat niet kan: wachten totdat het donker is.
 - En als dat niet kan, omdat een bedreigende situatie bepaalt dat direct actie nodig is, dan knippen, met geïsoleerd gereedschap.

- Zorg daarbij altijd voor *droge* beschermingsmiddelen (ppm).
- > *Verzoek aan allen:* Vragen en/of gedachtegangen over de Zweedse handleiding kunnen aan Michaël gemaïld worden, zodat hij die kan doorgeven aan de Zweden en Denen.

Vragen en opmerkingen

- > Knippen is hartstikke goed, maar op de kabels blijft wel spanning staan. Ducktape is geen goede isolator, dus dan is de vraag hoe de geknipte kabels veilig achter gelaten kunnen worden (afdoppen)?
 - Reacties:*
 - Brandweer Zweden heeft een oplossing bedacht: siliconen vissenbekjes, waar je de draad insteekt (die komt er niet meer uit). Daarbij moet wel voorkomen worden dat het geheel in aanraking komt met water.
 - Alternatief: een haartang (krul-/stijltang) gebruiken om de kabel dicht te knippen.
- > De verzekeraar of brandonderzoeksteam van de verzekeraar stelt soms de vraag ‘waarom een kabel is doorgeknipt’. Ook komt het voor dat de verzekeraar wil dat gewacht wordt met veiligstellen van de PV-installatie tot brandonderzoek (door de verzekeraar) gedaan is.
 - Reacties:*
 - Het is simpel: een kabel wordt doorgeknipt om de situatie veilig te stellen. Als doorknippen nodig is, dan gebeurt dat, ongeacht wat de verzekeraar wil. Veiligheid gaat voor.
 - Daarnaast kan door fotograferen vastgelegd worden wat de situatie was waarop het besluit is genomen om te gaan knippen.
- > Kan de Nederlandse brandweer leren van de werkwijze van de Zweedse en Deense brandweer?
 - Reactie:*
 - 10 jaar geleden hadden de Zweden en Denen een handleiding voor de brandweer, die was conservatief: Nederland liep destijds voorop. Inmiddels hebben de Zweden en Denen ons ingehaald en lopen ze voorop: wij kunnen nu kijken wat we de Zweeds-Deense handleiding kunnen gebruiken en toepassen in Nederland.
- > Het Verbond van Verzekeraars vraagt of er landelijk cijfers over incidenten met batterijen, thuisbatterijen e.d. worden bijgehouden.
 - Reacties:*
 - Nee, er worden landelijk geen gegevens over incidenten met (thuis)batterijen bijgehouden (Martina heeft dit na de bijeenkomst nagevraagd).
 - Verzekeraars komen schade aan (thuis)batterijen e.d. wel tegen. De verzekeraars registreren de schades wel, maar de registratie is vaak niet heel duidelijk (bijvoorbeeld om wat voor type batterij het gaat of wat de oorzaak was). Vanwege de schadeafhandeling en bijbehorend onderzoek is het vaak ook lastig om dat soort gegevens te registreren.
 - Het Verbond van Verzekeraars heeft geen inzicht in de databases van de verzekeraars.
- > **De-installeren van beschadigde zonnepanelen.** Sjoerd van Gelder (Techniek NL) meldt dat het proces rondom de organisatie van een pool van de-installateurs goed begint te lopen.
 - Momenteel wordt een belboek van vakspecialisten (de-installateurs) opgezet: hiervoor is al veel interesse.
 - Op 1 juli a.s. zal de eerste training voor de-installateurs gegeven worden, zodat zij leren hoe zij om moeten gaan met 1.000V en het knippen onder spanning. Johan de

Vries (VR AA, districtscoördinator VET Noord-West) is inhoudelijk betrokken (namens Brandweer NL) in samenwerking met Stichting Salvage en Holland Solar.

- Inmiddels zijn drie documenten gereed (deze zijn na de bijeenkomst met de leden van de COP gedeeld). Opmerkingen over deze documenten zijn welkom en kunnen doorgegeven worden aan Sjoerd van Gelder:
 - Flowchart Veiligstellen (dé-installeren) daken met Zonnepanelen van Panden/Woningen bij calamiteiten
 - Participatievoorwaarden 'Dé-installateur'
 - Protocol aandachtspunten gekwalificeerde/gecertificeerde dé-installateurs zonnestroomsystemen (PV-systemen) bij calamiteiten (waaronder brand).

Reacties:

- Het knippen van kabels is een goed handelingsperspectief. De veiligheidsregio heeft wat dit betreft drie opties:
 - alle manschappen trainen
 - trainen van specialisten
 - inrichten van soort van waakvlam:In dit laatste gaat pool van de-installateurs voorzien. Het is een mooi initiatief en het is goed om dit in beheer van Stichting Salvage onder te brengen (ook gezien het netwerk en de rol van Salvage).
- Michaël wil graag meedenken over de inhoud van de training voor de-installateur (Martina koppelt hem aan Johan de Vries).
- > Jeroen Keyser licht toe dat het traject rondom de de-installateur ook al wat langer binnen het programma VET loopt, via Johan de Vries (districtscoördinator VET Noord-West). In het komende districtscoördinatorenoverleg, in mei, wordt dit weer besproken en daarna worden alle regio's geïnformeerd over hoe de lijnen gaan lopen. Verslagen van het districtscoördinatorenoverleg worden in principe via de districtscoördinatoren gedeeld met de veiligheidsregio's.

Mogelijke onderwerpen voor volgende bijeenkomsten

- > De volgende bijeenkomst van de COP Zonnepanelen vindt plaats op donderdag 17 september 2026 (13.00 -16.00 uur). Dit is een fysieke bijeenkomst. Ideeën voor een locatie om te bezoeken en mogelijke onderwerpen voor deze bijeenkomst (en volgende bijeenkomsten) zijn welkom om in te brengen, en kunnen gemeld worden aan Gerard Holtkamp (g.holtkamp@vnoog.nl) of Martina Duyvis (martina.duyvis@nipv.nl).

Overig, rondvraag en afsluiting

- > Michaël Bertels wordt hartelijk bedankt voor zijn bijdrage aan de bijeenkomst.
- > Er zijn dit keer geen presentaties om te delen met de leden van de COP Zonnepanelen. Het verslag van deze bijeenkomst wordt gepubliceerd op de [NIPV-website](#).
- > De eerstvolgende bijeenkomst is een fysieke bijeenkomst en staat gepland op 17 september 2026 (13.00 – 16.00 uur).